

7/520,535,536 -5-
203

T.C
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI :KDD. SÖ-1-01/ 2550
KONU :Yazılı Soru
Önergesi

ANKARA
.../10/1999
25 EKİM 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:07.10.1999 Gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2046 Sayılı Yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde gönderilen Karaman Milletvekili Sayın Zeki ÜNAL'a ait 7/520-1754/4659 Esas No'lu, Hatay Milletvekili Sayın Metin KALKAN'a ait 7/535-1836/4967 Esas No'lu ve Adana Milletvekili Sayın Ali GÖREN'e ait 7/536-1837/4968 Esas No'lu yazılı soru önergelerine ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Y. Gökalt
Prof.Dr.Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

Ek: 6 Sayfa

DAĞITIM:

Gereği İçin:

-T.B.M.M.Başkanlığına

Bilgi İçin:

-Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi Milletvekili**

:Prof.Dr.Ali GÖREN

Adana Milletvekili

Esas No

:7/536-1837

Adana ve Çukurova'da yaptığım inceleme ve araştırmalar sonucu çiftçimizin büyük sıkıntı içinde olduğunu, ürününün karşılığını dahi alamadığını, enflasyon karşısında ezildiğini, ümitsizlik içinde gelecek endişesi taşıdığını, tarlasını ve traktörünü satmaya başladığını müşahade etmiş bulunmaktayım.

Soru 1-Çiftçimizin alınan ürün bedelleri neden hala ödenmemiştir?

Cevap 1-Ülkemizin her tarafına yayılmış 468 noktadan ürün alımı yapan TMO Genel Müdürlüğü'müz kanalıyla bugüne kadar (07.10.1999) 5.2 milyon ton ürün alınmış olup; alımların tutarı 386.9 trilyon Türk lirasıdır. Bu bedelin 271 trilyon tl.'sı çiftçilerimize ödenmiş ve halen ödemeler devam etmektedir.

Bilindiği gibi ödemelerin % 50'si peşin, %50'si ise 45 gün sonra yapılması uygulaması devam etmekte olup, bugüne kadar yapılan ödeme tutarı, toplam alım bedelinin %68'ine tekabül etmektedir. Ödemelere her hafta bölgelerimize düzenli olarak çıkarılan havaletlerle devam edilmektedir.Türkiye genelinde en son olarak 12 Ekim 1999 tarihinde bölgelerimize 23 trilyon tl. daha para gönderilmiştir.Böylece 12 Eylül tarihine kadar yapılan alımların % 50 peşin kısmı ödenmiş, 16 Temmuz 1999 tarihine kadar yapılan alımların ise % 50 vadeli kısmı havale edilmiştir.

06.10.1999 tarihi itibarıyla İskenderun Bölge Müdürlüğü hinterlandında yer alan Çukurova Bölgesinin alım ödemeleri ise şöyledir:

Buğday peşin borcumuzun tamamı ödenmiştir.Mısır peşin borcumuz 6 trilyon tl., buğday vadeli borcumuz ise 853 milyar tl.'dir.

Çukurova'da mısır alımına 01 Eylül 1999 tarihinde başlanmış olup; ödemeler her hafta düzenli olarak yapılmaktadır.

Soru 2-Taban fiyatlar belirlenirken neden çiftçiler birliğinin değerlendirme ve teklifleri dikkate alınmamıştır?

Cevap 2:1999/2000 Dönemi Hububat Ürünü Destekleme Alımı ve Satımı Hakkındaki 99/12890 sayılı Kararname 01.07.1999 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ülkemizde hububat ürünleri hasadının sözkonusu Kararnamenin yayım tarihinden önce başlaması nedeniyle, Kararname yayımlanıncaya kadar üreticilerimizin mağdur olmaması için, henüz hasat başlamadan yayınlamış olduğumuz genelge ile ileride açıklanacak şartların kabulü kaydıyla taahhütname karşılığı ürün alımlarına imkan sağlanmıştır.

Hububat destekleme alım fiyatları belirlenirken üretim maliyeti, yıllık enflasyon, borsa fiyatları ve Dünya ticari fiyatları (FOB) dikkate alınmakta ve özellikle üretim maliyeti konusunda kendi çalışmalarımızın yanı sıra Ziraat Odaları Birliği, Ziraat Fakülteleri gibi ilgili kuruluşlardan görüş istenmekte olup, bu meyanda hububatla ilgili diğer kuruluşlardan da gelen görüşler değerlendirilerek fiyat çalışmaları yapılmaktadır.

Hububat fiyatlarının tespitinde baz olarak alınan ikinci grup ekmeklik buğday fiyatı Haziran 1999 ayı için; maliyetler, enflasyon oranı, borsa fiyatları ve Dünya fiyatları da dikkate alınarak geçen yıl ki 53.000 tl/kg.'lık fiyata göre %50.9'luk bir artış yapılmak suretiyle, 80.000 tl/kg olarak açıklanmıştır.

Soru 3-Ülkemiz tarımının bel kemiği olan buğday üreticisinin tarlasını ekemez duruma gelmesi işsizler ordusunu artıracığından bu önemli soruna Bakanlığınızca hangi önlemleri almaktasınız?

Cevap 3-5254 sayılı kanun çerçevesinde tabii afetlerden %40 oranında zarar gören çiftçilere kaliteli tohumluk sağlanmıştır. 27 Ağustos 1999 tarihinde yayımlanan 99/13232 sayılı kararname ile daha önce 5254 sayılı kanuna göre tohumluk borçlarına ek olarak bütün bitkisel üretim borçları da erteleme kapsamına alınarak çiftçilerimize büyük bir rahatlama getirilmiştir.

66 ilimizin 47.175 köyünde 855.990 çiftçi ailesi tabii afetlerden zarar görmüştür. Çıkarılan kararname ile zarar gören çiftçilerimizin tohumluk ihtiyacını karşılamak üzere 30 trilyon lira aktarılmış olup, bugüne kadar 13 trilyon tutarında 102.000 ton hububat tohumluğunun tahsisi yapılmıştır.

Ayrıca Tarım Satış Kooperatifleri Birliği ve Toprak Mahsulleri Ofisine ürünlerini satan ve ürün bedellerini kuruluşların içinde bulundukları finansman sıkıntısı nedeniyle alamamış olan çiftçilerimizin kalan alacaklarının T.C.Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan tarımsal kredi borçlarına mahsup edilmesine ilişkin Mahsup Kararnamesi de Bakanlar Kurulu'nda kabul edilmiştir.

Soru 4-Çiftçimizin zamanında ödenmeyen ürün bedellerinin enflasyon karşısındaki zararlarını telafi etmeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 4-Üreticilerin enflasyon karşısında zararlarını telafi etmek için hububat ürünleri alımlarında, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında her ay için 2.000 tl/kg fiyat artışı getirilmiştir. Açıklandığı tarih itibariyle 80.000 tl/kg alım fiyatının karşılığı 193 \$/ton'a tekabül ederken aynı dönemde Dünya fiyatları yaklaşık 110 \$/ton seviyelerindeydi. Böylece çiftçilerimize dünya fiyatlarından 83 \$/ton daha fazla fiyat verilmiştir.